

Vergaderjaar 2010–2011

22 660**Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de parlementen van de lidstaten van de EU en van een delegatie uit het Europees Parlement****U/ Nr. 44****VERSLAG**

Vastgesteld 18 november 2010

Op 24 t/m 26 oktober 2010 vond in Brussel de 44e plenaire bijeenkomst plaats van de Conferentie van commissies Europese aangelegenheden uit de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie en van een delegatie uit het Europees Parlement, hierna aangeduid als COSAC. Naast de genoemde delegaties namen ook delegaties uit de nationale parlementen van de kandidaat-lidstaten van de Europese Unie deel als waarnemer. De vergadering werd voorgezeten door de heer Herman de Croo, co-voorzitter van het Federaal Adviescomité voor Europese aangelegenheden namens de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers. De Nederlandse delegatie naar deze conferentie bestond uit de leden Broekers-Knol en Van Bijsterveld van de Eerste Kamer en de leden Van Bommel en Ten Broeke van de Tweede Kamer.

De delegatieleiders brengen als volgt verslag uit.

1. Inleidende toespraken

De vergadering werd geopend door de heer André Flahaut, Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en co-voorzitter van het Federaal Adviescomité voor Europese aangelegenheden en door de heer Philippe Mahoux, co-voorzitter van het Federaal Adviescomité voor Europese aangelegenheden. Na aanvaarding van de agenda werd het 14e Bi-annual Report gepresenteerd.

In het 14e Bi-annual Report worden de posities van de parlementen ten aanzien van een drietal hoofdthema's uiteengezet: Duurzame ontwikkeling in de Europa 2020 strategie; parlementaire controle van het Gemeenschappelijk Buitenlands- en Veiligheidsbeleid; de toekomstige rol van COSAC na inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. Parlementen bleken over het algemeen tevreden met de Europa 2020 strategie voor wat betreft doelstellingen, reikwijdte en instrumentarium. Er zijn verschillende suggesties gedaan ter versterking van de rol van duurzame ontwikkeling binnen de Europa 2020 strategie.

Ten aanzien van de parlementaire controle op het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid van de EU tekent zich een duidelijke meerderheid af voor versterking van de parlementaire controle op het GVDB en GBVB op nationaal en/of EU niveau. Ten aanzien van de interparlementaire component hiervan werden door de nationale parlementen en kamers uiteenlopende oplossingen aangedragen. Deze varieerden van een nieuw op te zetten permanente (interparlementaire) conferentie, toebedeling van deze rol aan COSAC, tot gebruikmaking (in aangepaste vorm) van de reeds bestaande COFACC en CODAC vergaderingen. Het rapport concludeert dat overeenstemming bestaat over deelname van een delegatie van het Europees Parlement binnen de uiteindelijk gekozen optie. Uit het rapport bleek brede overeenstemming tussen de parlementen dat de primaire rol van COSAC gelegen is in de onderlinge uitwisseling van informatie en goede praktijken en het bevorderen van een dialoog over EU aangelegenheden. Er bestaat steun voor een faciliterende rol van COSAC om nationale parlementen beter in staat te stellen Europese voorstellen te toetsen aan het subsidiariteitsprincipe en voor debatten binnen de COSAC over het Wetgevings- en Werkprogramma van de Europese Commissie.

De Voorzitter deelde mede dat de volgende vergadering van COSAC Voorzitters plaatsvindt op 10 en 11 februari 2011 te Budapest, Hongarije. De volgende plenaire COSAC bijeenkomst, tevens onder Hongaars Voorzitterschap, is voorzien voor 29 en 30 mei 2011.

2. Duurzame ontwikkeling en EU2020

Het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie noemt duurzame ontwikkeling als een van zijn prioriteiten. Uit dien hoofde zet het voorzitterschap zich in om duurzame ontwikkeling te integreren in het raamwerk van de nieuwe Europa 2020 strategie. De heer Prof. Dr. Bernard Mazijn (Universiteit Gent), constateerde een spanning tussen de urgentie om op korte termijn om de financiële crisis aan te pakken en het belang om op lange termijn aandacht te hebben voor duurzaamheid. Hij pleitte daarom voor realistische duurzaamheidsdoelstellingen, zonder trade-offs op andere terreinen. Verder benadrukte hij het belang van een multilaterale aanpak van de integratie van duurzaamheid. Op het nationale niveau verwees hij naar de begrotingsdebatten, waar afspraken over de uitvoering van EU2020-maatregelen moeten worden gemaakt. Mevrouw Broekers-Knol gaf aan dat nationale parlementen een taak hebben bij de uitvoering van EU2020, doordat zij betrokken zijn bij de keuze van nationale doelstellingen via de begroting. Verder pleitte zij voor effectieve sancties bij het niet naleven van de implementatie van EU2020. Dit wordt door prof. Mazijn bevestigd. Ten slotte benadrukte zij dat armoede het beste bestreden kan worden via de arbeidsmarkt.

3. Toekomstige rol van COSAC

De discussie over de rol van COSAC werd ingeleid door de heer Herman de Croo, lid van het Belgische Parlement. Hij ziet een rol weggelegd voor de COSAC bij de nieuwe bevoegdheden op het gebied van de parlementaire controle van Eurojust en de evaluatie van de activiteiten van Europol. Verder zou COSAC volgens hem als interparlementair forum een rol kunnen vervullen omtrent het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GBVB). Hij wees op de mogelijkheid dat gespecialiseerde commissies uit de parlementen in COSAC-verband bijeen kunnen komen. Ook pleitte hij ervoor dat COSAC naar het jaarlijkse werkprogramma van de Europese Commissie kijkt. Mevrouw Broekers-Knolconstateerde dat nationale parlementen de schakel tussen Europa en de burger zijn. Zij onderstreepte het belang van het debat over Europese onderwerpen in de

nationale parlementen, omdat debat op dit niveau de burger deelgenoot van Europa maakt. In dit licht kunnen de nationale parlementen in COSAC-verband spreken over de onderwerpen die zij (voornemens zijn te) kiezen. Ze sprak zich daarna uit voor de wenselijkheid van een debat in COSAC over het werkprogramma van de Europese Commissie.

4. Stand van zaken Belgisch Voorzitterschap

De heer Yves Leterme, premier van België, sprak over de reeds behaalde en nog te halen akkoorden over Europese voorstellen gedurende het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie. Allereerst heeft het voorzitterschap een akkoord tot stand gebracht over het statuut van de Europese dienst voor extern optreden (per 1 december). Ten tweede zijn er toezichthouders ingesteld voor banken, de verzekerings- en pensioensector, effectenbeurzen en systeemrisico's. Ten derde is een richtlijn voor het toezicht op beheerders van alternatieve beleggingsfondsen (AIFM-richtlijn) aangenomen. Ten vierde is er een bilateraal handelsakkoord tussen Zuid-Korea en de EU. Ten vijfde noemde hij het akkoord Eurovignet en als zesde sprak hij over een goede verwoording van de avis-aanvraag van Servië in de Raad Algemene Zaken die dag. De belangrijkste nog te behalen akkoorden zijn volgens Leterme de EU2020-projecten, het Europees patent, de uitwerking van de aanbevelingen van de taskforce Van Rompuy, het bereiken van een gemeenschappelijk standpunt voor de G20 in Seoul en de VN-klimaatconferentie in Cancun.

De heer Van Bommel herhaalde ten aanzien van de avis-aanvraag Servië het standpunt van het Nederlandse parlement, dat pas wil instemmen met verdere stappen ten opzicht van de Servische toetreding tot de EU op het moment dat Servië volledig meewerkt met het Joegoslaviëtribunaal. Hij gaf aan dat hoofdaanklager Brammertz hierover negatief gestemd was. Verder wees hij op het feit dat de lidstaten hulp aangeboden hebben bij het opsporen van Mladic c.s. Op zijn vraag aan Leterme of die tevreden was met het niveau van de Servische medewerking, gaf Leterme aan dat het essentieel is dat de conditionaliteit van volledige medewerking van Servië wordt meegenomen in het avis aan de Europese Raad. Wel moet Europa de kans grijpen om Servië in de EU te verankeren.

5. Parlementaire controle van het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid

Dit thema werd ingeleid door Prof. Jan Wouters, verbonden aan de Katholieke Universiteit Leuven, gevolgd door een gedachtewisseling tussen de delegaties. Namens de Nederlandse delegatie benadrukte mevrouw Van Bijsterveld dat de controle primair bij nationale parlementen behoort te liggen, maar dat deze controle wel gevoed moet worden door een uitwisseling tussen parlementen. Deze zou dan ook aanvullend, effectief en eenvoudig in uitvoering moeten zijn. Zij riep het huidige en inkomende COSAC voorzitterschap op om met een concreet (compromis)voorstel op dit terrein te komen en vatte daarbij het standpunt van de Staten-Generaal samen. Volgens Nederland zou een dergelijk voorstel gebaseerd moeten zijn op a) een gezamenlijke conferentie van COFACC en CODAC; b) deelname van het Europees Parlement; c) inhoudelijke en organisatorische voorbereiding door de Trio-parlementen en d) twee bijeenkomsten per jaar. De Nederlandse delegatie heeft tevens een amendement van deze strekking ingediend. De Voorzitters van de commissies voor Europese Samenwerkingsorganisaties en van Europese Zaken van respectievelijk de Eerste en Tweede Kamer hadden voorafgaand aan de vergadering een gezamenlijke brief gestuurd aan het COSAC voorzitterschap teneinde dit standpunt expliciet onder de aandacht te brengen.

Van de delegaties die zich tijdens de discussie uitspraken bleek meer dan de helft het Nederlandse standpunt te onderschrijven of een soortgelijke positie te hebben. Een minderheid was voorstander van de oprichting van een nieuwe permanente interparlementaire conferentie, zoals voorgesteld door de Italiaanse Kamer van Afgevaardigden en de Franse Senaat, of voor een rol voor COSAC. Prof. Wouters concludeerde op basis van de discussie dat er brede overeenstemming bestond over een sterke rol voor nationale parlementen, maar ook over volwaardige deelname door het Europees Parlement. Volgens de heer Wouters zou het parlementair toezicht zoveel mogelijk gestoeld moeten zijn op bestaande structuren, concrete toevoegde waarde hebben en onnodige overlap voorkomen. Daarnaast zou het kosteneffectief moeten zijn en zouden extra kosten voorkomen moeten worden.

Debat met Barroso

De heer José Manuel Barroso, voorzitter van de Europese Commissie sprak voornamelijk over de oplossingsrichtingen om de financiële crisis te boven te komen. In een drieluik benoemde hij de reeds geïmplementeerde herziening van het financieel toezicht, de economic governance (zoals het Europees semester en het implementeren van de aanbevelingen van de Taskforce Van Rompuy) en EU2020 als de te nemen stappen. Verder sprak hij over de coördinerende rol die de Europese Raad – volgens hem terecht – heeft gehad bij de aanpak van macro-economische problemen en wees erop dat er voor nationale parlementen een grote rol is weggelegd bij het uitvoeren van de EU2020 strategieën op het gebied van educatie, innovatie en de sociale agenda.

Debat met Van Rompuy

De heer Van Rompuy ging voornamelijk in op de vragen die te maken hadden met de actuele gebeurtenissen rondom de presentatie van de aanbevelingen van zijn taskforce met betrekking tot de economic governance aan de Europese Raad van 28-29 oktober. Mevrouw Broekers-Knol vroeg naar de stijging van de EU-begroting 2011 met 6 %, zoals voorgesteld door het Europees Parlement. Zij vergeleek die vervolgens met de grote bezuinigingen in de lidstaten en constateerde dat het de Europese Unie zou sieren om ook de broekriem aan te trekken. In reactie op haar – volgens Van Rompuy begrijpelijke – argumentatie, wees hij erop dat de aan de Europese Raad voorgestelde begrotingsstijging niet significant hoger was dan de stijgingen in de lidstaten. Verder wees hij op de schaalvoordelen van Europees ten opzichte van nationaal optreden en dat de Europese begroting slechts 1% van het Europese BNP is.

6. Sluiting

Aan het einde van de vergadering werden de Conclusions en Contributions vastgesteld. Een door de Finse delegatie ingediend amendement waarin werd gesteld dat afspraken tussen Commissie en Europees Parlement, waardoor mogelijkerwijs het institutionele evenwicht verstoord zou kunnen worden, nauwgezet moeten worden gevolgd en

jaarlijks moeten worden gezien leidde tot commotie en emotie bij de aanwezige Europarlementariërs. Uiteindelijk is een afgezwakte tekst van het amendement aangenomen. Hierna sloot de voorzitter de vergadering.

De delegatieleiders,
Broekers-Knol
Van Bommel

De griffier van de delegatie,
Van Kessel